

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІЗИНГОВОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Єрмолко Світлана Миколаївна, студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Борцевич П.С.*

В умовах ринкової економіки Україна стала на шлях глибоких соціально-економічних перетворень, для всебічного розвитку економічних процесів у країні, активізації підприємницької діяльності, розвитку малого та середнього бізнесу необхідно впроваджувати нові методи фінансування реального сектору економіки, здійснювати оновлення матеріально-технічної бази. Одним із таких методів фінансування є лізинг. Лізинг є однією з найцікавіших форм інвестування, що здатен значно поживити процес відтворення виробництва; надати потужний поштовх процесам приватизації, оновлення технологічного парку існуючих підприємств і створення нових виробництв, оптимізувати використання наявного машинного устаткування і на вигідних умовах отримати найсучасніше вітчизняне та закордонне устаткування. [1, ст.27] Для України, яка гостро відчуває потребу в оновленні основних фондів в усіх галузях економіки, необхідність розвитку ринку лізингових послуг є вкрай важливою. Процес провадження лізингової діяльності залежить також від створеної державою моделі правового регулювання. В цьому зв'язку, актуальним є аналіз факторів, зокрема правових, які впливають на процес лізингового інвестування.

Проблеми лізингового інвестування неодноразово були і залишаються об'єктом досліджень багатьох вітчизняних вчених, серед яких варто відзначити С.І. Брус, З.С. Варналій, Л.П. Хмелевську, М.О. Хмелевського, І.Г. Міхаліну.

Слід зазначити, що у світовій практиці немає єдиного визначення терміна «лізинг». Законодавство України визначає його як господарську діяльність, яка спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів і полягає в наданні лізингодавцем у виключне користування на визначений термін лізингоодержувачу майна, що є власністю лізингодавця або набувається ним у власність за дорученням і погодженням з лізингоодержувачем у відповідному продавця майна, за умови сплати лізингоотримувачем періодичних лізингових платежів. [2, ст.157]

Основними законодавчими актами, що регулюють лізингові відносини в Україні є:

1) Цивільний кодекс України (стаття 806 ЦК) - Лізинг кваліфікується як договір, за яким одна сторона (лізингодавець) передає або зобов'язується передати другій стороні (лізингоодержувачеві) у користування майно, що належить лізингодавцю на праві власності і було набуто ним без попередньої домовленості із лізингоодержувачем (прямий лізинг), або майно, спеціально придбане лізингодавцем у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов (непрямий лізинг), на певний строк і за встановлену плату (лізингові платежі); [3, ст.232]

2) Господарський кодекс України (стаття 292 ГКУ); [2, ст.157]

3) Закон України "Про фінансовий лізинг" - Фінансовий лізинг – це вид цивільно-правових відносин, за яким лізингодавець зобов'язується набути у власність річ у продавця (постачальника), відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов і передати її у користування лізингоодержувачу на визначений строк не менше одного року за встановлену плату (лізингові платежі) [4].

Аналіз законодавства України в сфері регулювання лізингових відносин дозволяє зробити висновок про існування механізму регулювання зазначених відносин. Проте такий механізм не є досконалим, бо на практиці лізингова діяльність зведена фактично до простих орендних відносин, купівлі-продажу та виплат та затиснута рамками обтяжливого для діяльності лізингових компаній законодавства.

Лізинг повинен стати ефективним засобом інтенсивного розвитку економіки України, забезпечуючи конкурентноздатність вітчизняної продукції на світовому ринку. [5, ст.15]

З метою покращення інвестиційного клімату в сфері лізингових відносин необхідно: 1) розробити та здійснити систему організаційно-економічних заходів щодо стимулювання та державної підтримки розвитку лізингу в Україні; 2) у пріоритетному порядку продовжувати роботу щодо вдосконалення законодавчо-нормативної бази в сфері лізингу, в першу чергу положень, щодо пільгового оподаткування лізингових операцій; 3) створити економічні умови щодо розвитку ефективного інвестиційного ринку, де поєднуюватимуться інвестиції з інноваціями завдяки вибору найбільш прогресивних проєктів; 4) з огляду на ефективність лізингу як інструменту інвестиційної політики, доцільно запровадити окрему статистичну звітність з лізингу.

Список використаних джерел:

1. Турило А. М. Оцінка ефективності інноваційного лізингу / А. М. Турило, Т. А. Черемисова // Фінанси України. – 2005. – № 1.
2. Господарський кодекс України: Чинне законодавство зі змінами та допов. Станом на 05 серпня. 2013р.: (відповідає офіційному текстові) – К.: Вид. ПАЛІВОДА А. В., 2013.
3. Цивільний кодекс України: Чинне законодавство зі змінами та допов. Станом на 05 серпня. 2013р.: (відповідає офіційному текстові) – К.: Вид. ПАЛІВОДА А. В., 2013.
4. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16.12.1997 № 723/97-ВР, (зі змінами і доповненнями від 16.01.2004 р.). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/723/97-вр>
5. Березовська О.Р. Переваги лізингу у технічному забезпеченні сільського господарства/ О.Р. Березовська// Наука й економіка – 2010 - №2-(18).

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗДІЙСНЕННЯ ЗОВНІШНІХ ІНВЕСТИЦІЙ

Дудченко Тетяна Олександрівна, студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Борцевич П.С.*

Питання здійснення інвестування за кордон останнім часом набуває все більшої актуальності. Поширеними стали випадки придбання вітчизняними інвесторами об'єктів нерухомості за кордоном. В цьому зв'язку Україна повинна вживати заходів щодо контролю за такими інвестиційними операціями, зокрема, з метою попередження випадків незаконного відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом. Досягнення цієї мети можливе завдяки чіткій нормативно-правовій регламентації заходів контролю за вказаними інвестиційними операціями.

Відповідно до Інструкції про порядок видачі індивідуальних ліцензій на здійснення інвестицій за кордон, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 16 березня 1999 р. N 122, Інвестиція за кордон – валютна операція, яка передбачає придбання суб'єктами інвестицій основних фондів, нематеріальних активів, корпоративних прав, цінних паперів та їх похідних в обмін на валютні цінності з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту. При цьому, не є інвестиціями: операції резидентів із перерахування коштів для утримання власних представництв (філій) за кордоном згідно з їх кошторисом витрат (за винятком придбання за кордоном нерухомого майна); оплата членських (вступних) внесків до іноземних (міжнародних) організацій та установ, включаючи оплату участі в міжнародних системах транспорту, телекомунікацій і зв'язку тощо; оплата страхових та медичних послуг; відкриття рахунків в іноземних банках. [1]

Інвестиції за кордон мають право здійснювати як резиденти України – юридичні особи, так і резиденти України – фізичні особи, незалежно від того, чи зареєстровані такі фізичні особи як суб'єкти підприємницької діяльності. [1]

Проте, резидент України, який бажає здійснити інвестицію за кордон повинен отримати індивідуальну ліцензію Національного Банку України на здійснення інвестицій за кордон. Така вимога встановлюється підпунктом е) пункту 4 статті 5 Декрету Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання та валютного контролю». Порядок отримання індивідуальної ліцензії на здійснення інвестицій за кордон врегульований Інструкцією про порядок видачі індивідуальних ліцензій на здійснення інвестицій за кордон, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 16 березня 1999 р. N 122. [2]